

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Cob/427/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1314213840
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Púchovská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:1314213840.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miriam Púchovskej a členiek senátu JUDr. Aleny Križanovej a JUDr. Miriam Boborovej Sninskej v právnej veci navrhovateľa F. Q., nar. X. X. XXXX, bytom Z. I. Z. XX, XXX XX B., občan SR, právne zastúpený Matala, Pružinský, Hegedüš & Partners, s. r. o., so sídlom Prievozská 4/B, 821 09 Bratislava, IČO: 47 239 921, proti odporcovi MPL TRADING, spol. s r. o., so sídlom Galvániho 8, 821 04 Bratislava, IČO: 31 388 639, právne zastúpenému Majling & Ninčák, s. r. o., so sídlom Palárikova 14, 811 04 Bratislava, IČO: 35 960 728, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 64Cb/25/2015-116 zo dňa 25. septembra 2015 takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 64Cb/25/2015-116 zo dňa 25. septembra 2015 potvrdzuje.

Navrhovateľ je povinný nahradiť odporcovi trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 84,31 Eur na účet právneho zástupcu odporcu.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa a zaviazal navrhovateľa nahradiť odporcovi trovy konania v sume 1.000,40 Eur.

V rozsudku uviedol, že navrhovateľ sa návrhom domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku rozhodcovského súdu Stály rozhodcovský súd v Banskej Bystrici, zriadený pri spoločnosti Rozhodcovský súd Banská Bystrica, s. r. o., so sídlom Horná 13, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 44 103 956, sp. zn. SR 245/2012, zo dňa 12. 10. 2012. Uviedol, že dňa 27. 1. 2012 uzatvorila spoločnosť VME GROUP, s. r. o., Bratislava, ako kupujúci s odporcom, ako predávajúcim Rámcovú kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bola úprava všeobecných podmienok vo vzťahu medzi predávajúcim a kupujúcim pri realizácii dodávok tovaru, a ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli aj Všeobecné obchodné podmienky odporcu. Rozhodcovským rozsudkom bola spoločnosti VME GROUP, s. r. o. a navrhovateľovi uložená povinnosť zaplatiť odporcovi spoločne a nerozdielne pohľadávku vo výške 30. 753,52 Eur s príslušenstvom. Podľa jeho názoru ručiteľské vyhlásenie obsiahnuté v článku 6 Všeobecných obchodných podmienok, od ktorého si odporca odvodil pasívnu legitímáciu navrhovateľa v rozhodcovskom konaní, nespĺňa náležitosti platného právneho úkonu. Navrhovateľ tiež tvrdil, že nebola platne uzavretá rozhodcovská doložka, a preto medzi navrhovateľom a odporcom je daný zákonný dôvod v súlade s § 40 ods. 1 písm. c) Zákona o rozhodcovskom konaní na zrušenie rozhodcovského rozsudku, podľa jeho názoru v rozhodcovskom konaní došlo k porušeniu všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, v dôsledku čoho existuje dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku aj v zmysle § 40 ods. 1 písm. j) Zákona o rozhodcovskom konaní. Navrhovateľ tiež tvrdí, že ako fyzická osoba nie je zmluvnou stranou Rámcovej kúpnej zmluvy a ako zmluvná strana

nepodpísal ani Všeobecné obchodné podmienky, teda rozhodcovskú doložku nemožno považovať za platne uzatretú medzi navrhovateľom a odporcom. V dôsledku neexistencie platne uzatvorenej rozhodcovskej doložky medzi navrhovateľom a odporcom preto v uvedenom prípade nebola daná právomoc rozhodcovského súdu na rozhodovanie prípadného sporu medzi navrhovateľom a odporcom, keďže navrhovateľ nemôže byť účastníkom rozhodcovského konania. Rozhodcovskú doložku nemožno považovať za platne uzatvorenú, keďže zo žiadneho z uvedených dokumentov nijakým spôsobom nevyplýva prejav vôle navrhovateľa ako samostatného subjektu práva - fyzickej osoby, byť daným dokumentom viazaný. Navrhovateľ tiež uvádza, že napĺňa definíciu spotrebiteľa v zmysle príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov, a teda je potrebné zohľadniť právnu úpravu obsiahnutú v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Porušenie práv navrhovateľa v rozhodcovskom konaní vidí navrhovateľ aj v tom, že voči navrhovateľovi bola v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi uplatnená pri doručovaní rozhodcovského rozsudku fikcia doručenia. Navrhovateľ súčasne v podanom návrhu sa domáhal odkladu vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, ako jediného možného prostriedku ochrany navrhovateľa pred hroziacimi nezákonnými zásahmi do jeho práv.

Z rámcovej kúpnej zmluvy súd zistil, že táto bola podpísaná dňa 27.1.2012 medzi zmluvnými stranami, ktorými v záhlaví zmluvy bol označený odporca ako predávajúci a spoločnosť VME Group, s. r. o., Bratislava, ako kupujúci, keď za kupujúceho ako štatutár konal navrhovateľ. Z článku VII Spoločné a záverečné ustanovenia vyplýva, že strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré medzi nimi vzniknú z právnych vzťahov vzniknutých na základe tejto zmluvy, alebo súvisiace s touto zmluvou, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik tejto zmluvy predložia na rozhodnutie v rozhodcovskom konaní Stálemu rozhodcovskému súdu v Banskej Bystrici zriadenému pri Rozhodcovský súd Banská Bystrica, s.r.o. IČO: 44 103 956 podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu. Ďalej bolo v článku VII. Zmluvy uvedené, že súčasťou tejto zmluvy sú VOP spoločnosti MPL TRADING, spol. s r. o. a zmluvné strany svojim podpisom prehlasujú, že si obsah zmluvy a VOP prečítali, pochopili ho a bez výhrad ho prijímajú, a to slobodne, vážne, a nie pod nátlakom. Ďalej okresný súd zistil, že článok 6 Všeobecných obchodných podmienok spoločnosti odporcu upravoval Kúpnu cenu a platobné podmienky, keď podľa článku 6.2 štatutár kupujúceho uvedený v RKZ týmto v zmysle § 303 a nasl. Obchodného zákonníka predávajúcemu vyhlasuje, že preberá na seba ručiteľský záväzok, že uspokojí predávajúceho ako veriteľa v prípade, ak kupujúci ako dlžník nebude schopný platiť svoje záväzky z tejto zmluvy. Článok 10 Všeobecných podmienok upravoval Záverečné ustanovenia, keď podľa článku 10 bod 3 zmluvné strany tejto zmluvy sa dohodli, že všetky spory, ktoré medzi nimi vzniknú z právnych vzťahov vzniknutých na základe tejto zmluvy alebo súvisiacich s touto zmluvou, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik tejto zmluvy, predložia na rozhodnutie v rozhodcovskom konaní. Za textom VOP sa nachádzajú pod označením obidvoch zmluvných strán nečitateľné podpisy obidvoch subjektov.

Rozhodcovský súd uznesením sp.zn. SR 245/2012 zo dňa 10. 9. 2012 uložil navrhovateľovi povinnosť, aby v lehote 10 dní predložil rozhodcovskému súdu písomne žalobnú odpoveď, vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a návrhom uvedeným v žalobe a taktiež mu uložil povinnosť označiť a predložiť dôkazy, o ktoré svoje tvrdenia opiera a ktoré navrhuje vykonať. Uznesenie spolu so všetkými prílohami sa vrátilo rozhodcovskému súdu neprevzaté v odbernej lehote. Takisto bola vrátená aj zásielka doručované spoločnosti VME Group, s. r. o. Bratislava. Rozhodcovský súd dňa 12.10.2012 vyhlásil rozsudok sp.zn. SR 245/2012, pričom navrhovateľ rozhodcovský rozsudok prevzal dňa 30.5.2014, čo vyplýva z poštovej doručky.

Prvostupňový súd konštatoval, že keďže v danom prípade rozhodcovské konanie prebiehalo a návrh na zrušenie rozhodcovského konania bol podaný pred dátumom 1.1.2015, súd posudzoval nárok navrhovateľa podľa ustanovení zákona č. 244/2002 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2014. Poukázal na to, že v zmysle citovaného zákona, sa účastník rozhodcovského konania môže na príslušnom súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku len v taxatívne zákonom vymedzených dôvodov. Účelom inštitútu zrušenia rozhodcovského rozsudku je umožniť preskúmať, či boli splnené základné podmienky, aby bolo suspendované právo domáhať sa svojich práv na všeobecnom súde, teda všeobecný súd má vo vzťahu k rozhodcovskému konania kontrolnú funkciu. V prípade žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku teda všeobecný súd len skúma, či boli splnené základné podmienky pre prejednanie a rozhodnutie veci v rámci rozhodcovského konania a neposudzuje uplatnený návrh aj podľa predpisov hmotného práva, a teda aj zákonodarca presne taxatívne vymedzil dôvody, na základe ktorých sa účastník rozhodcovského konania môže na príslušnom súde domáhať zrušenia rozhodcovského rozsudku.

Súd v napadnutom rozsudku konštatoval, že návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku bol na súd podaný v zákonnej 30-dňovej lehote odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku.

K námietke navrhovateľa, že popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy a že pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa okresný súd poukázal na § 34 Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje právny úkon a uviedol, že konanie subjektu, ktoré nezodpovedá definícii právneho úkonu, nemožno za právny úkon považovať, preto v takomto prípade nemožno uvažovať ani o prípadnej platnosti, či neplatnosti právneho úkonu.

K tvrdeniu navrhovateľa, že navrhovateľ ako fyzická osoba nie je zmluvnou stranou Rámcovej kúpnej zmluvy a ako zmluvná strana nepodpísal VOP, a teda rozhodcovskú doložku nemožno považovať za platne uzatvorenú medzi navrhovateľom a odporcom súd uviedol, že v konaní nebolo sporné, že Rámcovú kúpnu zmluvu zo dňa 27.1.2012, ako predávajúci uzatvoril odporca a ako kupujúci spoločnosť VME Group, s. r. o. Bratislava, za ktorú ako štatutárny zástupca konal konateľ, t.j. navrhovateľ. Súd uviedol, že v zmysle § 409 ods. 1 Obchodného zákonníka sú určené zmluvné strany kupujúceho a predávajúceho, a preto ak dňa 27.1.2012 uzatvorili odporca a spoločnosť VME Group, s. r. o. Bratislava „Rámcovú kúpnu zmluvu“, bez ohľadu na zmluvnými stranami špecifikované označenie, išlo o uzatvorenie kúpnej zmluvy, a keďže sa jednalo o zmluvu uzatvorenú medzi podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti, išlo o uzatvorenie kúpnej zmluvy podľa § 409 a nasl. Obchodného zákonníka. Súd preto jednoznačne dospel k záveru, že zmluvnými stranami Rámcovej kúpnej zmluvy zo dňa 27.1.2012 bol len odporca, ako predávajúci a teda navrhovateľ konal za kupujúceho ako právnickú osobu, ako jej štatutárny orgán, čím sa však navrhovateľ nestal zmluvnou stranou Rámcovej kúpnej zmluvy zo dňa 27.1.2012.

Zároveň z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že ak navrhovateľ vo Všeobecných obchodných podmienkach vyhlásil odporcovi, ako predávajúcemu, že preberá na seba ručiteľský záväzok, ručením vznikol dvojstranný záväzkový vzťah medzi navrhovateľom, ako ručiteľom a odporcom, ako veriteľom v zmysle § 303 Obchodného zákonníka. Ručiteľským vyhlásením však nevznikol žiadny zmluvný vzťah, keďže pojem záväzok a zmluva nie sú totožné pojmy. Aj keď ručenie má akcesorický a subsidiárny charakter k záväzkovému vzťahu, ktorý zabezpečuje, ručiteľ nevstupuje do vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom, teda nestáva sa zmluvnou stranou ich zmluvy. Ručenie navrhovateľa z titulu zabezpečenia záväzku je samostatným právnym vzťahom medzi odporcom, ako predávajúcim, t.j. veriteľom a navrhovateľom ako ručiteľom. Súd teda dospel k záveru že navrhovateľ ako ručiteľ rozhodcovskú zmluvu, resp. rozhodcovskú doložku neuzatvoril, teda medzi odporcom a navrhovateľom rozhodcovská zmluva, resp. rozhodcovská doložka nevznikla. Pri neexistencii právneho úkonu nie je možné dovolávať sa ani jeho neplatnosti, a teda ak navrhovateľ nebol účastníkom - stranou rozhodcovskej zmluvy, resp. rozhodcovskej doložky, nemôže sa domáhať jej neplatnosti. Súd z tohto dôvodu dospel k záveru, že nie je daný dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. c) Zákona č. 244/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. 12. 2014.

Okresný súd poukázal na rovnaký právny názor vyslovený aj v rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica 64Cb 47/2014-56 zo dňa 14.10.2014, ktorý vychádzal zo skutkovo a právne totožného nároku, keď účastníkom konania na strane odporcu bola taktiež spoločnosť MPL TRADING, spol. s r. o. Bratislava a ktoré bolo potvrdené aj v odvolacom konaní.

Navrhovateľ sa domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku aj z dôvodu, že boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. Okresný súd v tejto súvislosti poukázal na ustanovenia Občianskeho zákonníka a to § 52 ods. 1 a ods. 4, ako aj na zákon o ochrane spotrebiteľa platného a účinného pri uzatváraní Rámcovej kúpnej zmluvy zo dňa 27.1.2012 a dospel k záveru, že Rámcovú kúpnu zmluvu zo dňa 27.1.2012 navrhovateľ podpísal ako konateľ kupujúceho, teda ako konateľ spoločnosti VME Group, s. r. o. Bratislava, ktorá tovar od odporcu kupovala pre účely svojej podnikateľskej činnosti. Navrhovateľ teda nekonal ako občan - fyzická osoba, ale ako štatutárny zástupca - konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným, a teda konal v rámci obchodnej a podnikateľskej činnosti obchodnej spoločnosti, ktorej bol konateľom. Z tohto dôvodu nemožno na navrhovateľa použiť ustanovenia o spotrebiteľovi, keď aj ručiteľský záväzok prevzal práve z dôvodu, že bol konateľom spoločnosti kupujúceho. Zároveň súd konštatoval, že medzi navrhovateľom a odporcom ani žiadna zmluva nevznikla, len ručiteľský záväzok, a preto súd dospel k záveru, že navrhovateľ nemá postavenie

spotrebiteľa, a teda nie je daný dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku ani podľa § 40 ods. 1 písm. j) Zákona č. 244/2002 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2014.

Súd tiež konštatoval, že bol oprávnený posudzovať dôvodnosť nároku navrhovateľa len v ním vymedzenom rozsahu a z dôvodov, ktoré uviedol pre zrušenie rozhodcovského rozsudku, pričom dospel k názoru, že navrhovateľ sa nemôže domáhať neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, keďže medzi navrhovateľom a odporcom rozhodcovská zmluva nevznikla a zároveň navrhovateľ nemal ani postavenie spotrebiteľa.

Ku skutočnosti, že na pojednávaní konanom dňa 25.9.2015 právny zástupca navrhovateľa žiadal o poskytnutie lehoty na zváženie ďalšieho postupu a na predloženie ďalších dôkazov, čo okresný súd nepovažoval za dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania súd konštatoval, že aj keď predvolanie na termín pojednávania súd doručoval len právnejmu zástupcovi navrhovateľa, je bežnou praxou, že účastník sa pojednávania zúčastní aj bez toho, aby bol osobitne predvolaný. V danom prípade súd nepovažoval za potrebné vykonať dôkaz výsluchom navrhovateľa, keďže vo veci išlo o otázku právnu, nie skutkovú, a preto priamo navrhovateľovi predvolanie na termín pojednávania nedoručoval.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti prvostupňový súd návrh navrhovateľa zamietol.

Navrhovateľ spolu s návrhom na začatie konania podal aj návrh na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozsudku, pričom súd uviedol, že vzhľadom na výsledok tohto súdneho konania o tomto návrhu navrhovateľa procesne ani nerozhodoval.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., a odporcovi, ktorý mal vo veci plný úspech priznal právo na náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia v sume 1.000,40 Eur.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Uviedol, že odvolanie podáva z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. f) d) O.s.p. V odvolaní uviedol, že Rámcová kúpna zmluva, rovnako ako aj Všeobecné obchodné podmienky boli uzatvorené výlučne medzi odporcom, ako predávajúcim a spoločnosťou VME Group s. r. o., ako kupujúcim, čo jednoznačne vyplýva z označenia zmluvných strán v záhlaví Rámcovej kúpnej zmluvy a následne z podpisov zmluvných strán na uvedenej zmluve, pričom aj zo samotných VOP nesporne vyplýva, že tieto boli podpísané za spoločnosť odporcu a za spoločnosť VME Group s. r. o. Z toho vyplýva, že navrhovateľ ako fyzická osoba nie je zmluvnou stranou Rámcovej kúpnej zmluvy a ako zmluvná strana nepodpísal ani VOP, a teda rozhodcovskú doložku nemožno považovať za platne uzatvorenú medzi navrhovateľom a odporcom. V dôsledku neexistencie platne uzatvorenej rozhodcovskej doložky medzi navrhovateľom a odporcom preto nebola daná právomoc rozhodcovského súdu na rozhodovanie prípadného sporu medzi odporcom a navrhovateľom, keďže navrhovateľ nemôže byť účastníkom rozhodcovského konania, ako žalovaný z dôvodu nedostatku jeho pasívnej legitímácie vo vzťahu k nároku uplatnenému odporcom v rozhodcovskom konaní. Navrhovateľovi, ako fyzickej osobe nemohla byť teda uložená akákoľvek povinnosť rozhodcovským rozsudkom z titulu Rámcovej kúpnej zmluvy a VOP. Zároveň v tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ napĺňa definíciu spotrebiteľa v zmysle príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov, a teda je nutné zohľadniť právnu úpravu obsiahnutú v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v platnom znení.

Uviedol, že súd teda správne dospel k záveru, že navrhovateľ, ako ručiteľ neuzatvoril rozhodcovskú zmluvu, resp. rozhodcovskú doložku, teda medzi odporcom a navrhovateľom nevznikla rozhodcovská zmluva. Súd však z toho správneho skutkového a právneho záveru vyvodil nesprávne právne následky, keď nesprávne aplikoval nesprávnu interpretáciu ustanovenie zákona § 40 ods. 1 písm. c) Zákona č. 244/2002 Z.z. Súd síce správne konštatoval, že medzi navrhovateľom a odporcom rozhodcovská doložka nevznikla, ďalej však konštatoval, že pri neexistencii právneho úkonu nie je možné dovolávať sa ani jeho neplatnosti, a teda ak navrhovateľ nebol účastníkom - stranou rozhodcovskej zmluvy, resp. rozhodcovskej doložky nemôže sa domáhať jeho neplatnosti, a preto súd dospel k záveru, že nie je daný dôvod pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. c) uvedeného zákona. Podľa názoru odvolateľa navrhovateľ mal nepochybne postavenie účastníka rozhodcovského konania a bol tak subjektom aktívne legitimovaným na podanie návrhu o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Účelom inštitútu zrušenia rozhodcovského rozsudku nie je prieskum vecnej, právnej alebo procesnej správnosti výroku rozhodcovského rozsudku, ale prieskum toho, či boli splnené základné podmienky pre prejednanie a rozhodnutie veci v rozhodcovskom konaní. Predmetom konania je preskúmanie existencie platnej rozhodcovskej doložky, nielen atribútov platnosti právneho úkonu. V prípade, ak tu platná rozhodcovská doložka neexistuje, odpoveď na vyššie vymedzenú otázku je nie, čo zároveň podmieňuje dôvodnosť zrušenia rozhodcovského rozsudku v zmysle ustanovenia § 40 ods. 1 písm. c) zákona. Súd musí konštatovať, že neexistuje platná rozhodcovská doložka a sú dané dôvody pre zrušenie rozhodcovského rozsudku. Súd má pre zodpovedanie relevantnej právnej otázky v konaní zodpovedať parciálne otázky, či vôbec existuje rozhodcovská doložka, či má táto všetky atribúty platného právneho úkonu, či nedošlo k zániku (k zrušeniu) rozhodcovskej doložky. Súd však nesprávne svoje závery zúžil len na zodpovedanie otázky, či má rozhodcovská doložka atribúty platného právneho úkonu, pričom súd správne konštatoval, že medzi navrhovateľom a odporcom nikdy nebola uzatvorená rozhodcovská doložka, avšak mal konštatovať, že je tým daný dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle ustanovenia § 40 ods. 1 písm. c) zákona. Vyslovený právny názor okresného súdu by navrhovateľovi úplne odopieral právnu ochranu v situácii, keď bol rozhodcovský rozsudok vydaný bez existencie platnej rozhodcovskej doložky. V tejto súvislosti odvolateľ poznamenal, že konajúci súd vo svojej úvahe nesprávne zamieňa obsah konania o zrušenie rozhodcovského rozsudku a konania o určenie neplatnosti rozhodcovskej doložky. Súhlasí s konštatovaním súdu, že pri neexistencii právneho úkonu nie je možné sa dovolávať jeho neplatnosti. Ak by sa navrhovateľ domáhal určenia neplatnosti rozhodcovskej doložky, bol by v takomto konaní neúspešný, na základe skutočností, ktorú konštatuje okresný súd, že nemožno určiť neplatnosť neexistujúceho právneho úkonu. V tomto konaní však navrhovateľ popiera existenciu platnej rozhodcovskej doložky na tom podklade, že rozhodcovská doložka neexistuje vôbec, a teda nemôže existovať ako platná rozhodcovská doložka, resp. rozhodcovská zmluva. Navrhovateľ nepožadoval, aby súd urobil výrok o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, ale aby skutkovo a právne posúdil, že existuje platná rozhodcovská doložka a urobil výrok o zrušení rozhodcovského rozsudku. V tejto súvislosti poukázal aj na obdobné závery prijaté aj do doktrín a rozhodovacej praxi súdov, keď je akceptované, že pod dôvody pre zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. c) zákona je nutné podriaďiť aj prípady, keď rozhodcovská zmluva vôbec nevznikla, resp. keď je možné jej uzavretie považovať za ničotný právny úkon.

K zrušeniu rozhodcovského rozsudku z dôvodu porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov na ochranu správ spotrebiteľa, v dôsledku čoho je daný aj dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods. 1 písm. j) zákona o rozhodcovskom konaní v platnom znení odvolateľ uviedol, že ručiteľské vyhlásenie nespĺňa náležitosti platného právneho úkonu tak, ako ich vyžaduje § 37 Občianskeho zákonníka v platnom znení. Ručiteľské vyhlásenie obsiahnuté v VOP v žiadnom prípade nie je možné považovať za platný právny úkon navrhovateľa, pretože nie je určité a zrozumiteľné, nehovoriac o tom, že nebolo podpísané navrhovateľom, ako fyzickou osobou a samostatným subjektom práva. Ručiteľské vyhlásenie obsiahnuté vo VOP nemožno považovať za platné, keďže v uvedenom prípade absentuje záväzný prejav vôle subjektu, ktorý na seba ručiteľský záväzok preberá. V dôsledku týchto skutočností bol navrhovateľ zaviazaný na plnenie v rozpore so zákonom, keď mu bola rozhodcovským rozsudkom uložená povinnosť bez toho, aby na seba platne v súlade s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi prevzal ručiteľský záväzok. Porušenie práv navrhovateľa v rozhodcovskom konaní vidí aj v tom, že navrhovateľovi v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi bola uplatnená pri doručovaní rozhodcovského rozsudku fikcia doručenia.

K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadril odporca, ktorý žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a aby mu priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 84,31 Eur.

Vo vyjadrení uviedol, že v prípade žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku príslušný súd skúma splnenie základných podmienok pre prejednanie a rozhodnutie vo veci, čo v prípade navrhovateľa v predmetnom konaní splnené nebolo. Navrhovateľ v návrhu o zrušenie rozhodcovského rozsudku taxatívne uviedol dôvod podľa § 40 ods. 1 písm. c) , j) Zákona č. 244/2002 Z.z. , z čoho vyplýva, že príslušný súd je oprávnený posudzovať dôvodnosť nároku navrhovateľa v rozsahu vymedzenom v žalobnom návrhu. Zároveň poukázal na právny názor vyslovený súdom prvého stupňa v napadnutom rozsudku.

K tvrdeniam navrhovateľa, že boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa, odporca poukázal na ustanovenie § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, pričom uviedol,

že pod pojmom spotrebiteľ Rada EÚ považuje osobu, ktorá tovary a služby používa na vlastné účely. Taktiež poukázal na smernicu č. 93/13/EHS o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorej je spotrebiteľom osoba, ktorá nekoná ako podnikateľ. Zároveň poukázal na § 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, podľa ktorého spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania. Vzhľadom na všetky uvedené definície pojmu spotrebiteľ je nepochybné, že v danom prípade nie je možné navrhovateľa chápať, ako spotrebiteľa, a teda nie je možné na vzťahy vyplývajúce z tejto zmluvy používať ustanovenia zákona o spotrebiteľovi. Z týchto dôvodov považoval odporca odvolanie navrhovateľa za nedôvodné.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací prejednal vec podľa ustanovenia §212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. a napadnutý rozsudok okresného súdu, ako vecne správny podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že odporca ako predávajúci a spoločnosť VME Group s. r. o., ako kupujúci uzavreli dňa 27.1.2012 Rámcovú kúpnu zmluvu. V článku VII. Spoločné a záverečné ustanovenia sa strany tejto zmluvy dohodli, že „všetky spory, ktoré medzi nimi vzniknú z právnych vzťahov vzniknutých na základe tejto zmluvy, alebo súvisiacich s touto zmluvou vrátane sporov o platnosť výklad a zánik tejto zmluvy, predložia na rozhodnutie v rozhodcovskom konaní Stálemu rozhodcovskému súdu v Banskej Bystrici zriadenému pri Rozhodcovský súd Banská Bystrica, s.r.o., IČO: 44 103 956 podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu“. Súčasťou spoločných a záverečných ustanovení bola dohoda, že súčasťou tejto zmluvy sú Všeobecné obchodné podmienky spoločnosti MPL TRADING, spol. s r. o. V bode 6.2 VOP je uvedené, že štatutár kupujúceho, uvedený v rámcovej kúpnej zmluve týmto v zmysle ustanovenia § 303 a nasl. Obchodného zákonníka v platnom znení predávajúcemu vyhlasuje, že na seba preberá ručiteľský záväzok, že uspokojí predávajúceho ako veriteľa v prípade, ak kupujúci ako dlžník nebude schopný plniť záväzky z tejto zmluvy. V bode 10.3 VOP si zmluvné strany dohodli, že všetky spory, ktoré medzi nimi vzniknú z právnych vzťahov vzniknutých na základe tejto zmluvy alebo súvisiacich s touto zmluvou, vrátane sporov o platnosť, výklad a zánik tejto zmluvy predložia na rozhodnutie v rozhodcovskom konaní Stálemu rozhodcovskému súdu v Banskej Bystrici. Stály rozhodcovský súd v Banskej Bystrici rozhodnutím sp.zn. SR 245/2012 zo dňa 12.10.2012 vo veci o zaplatenie pohľadávky vo výške 30.753,52 Eur s príslušenstvom na základe návrhu navrhovateľa MPL TRADING, spol. s r.o. proti odporcovi 1/ VME Group, s.r.o. a odporcovi 2/ F. Q., bytom F. XX/B., XXX XX B. rozhodol, že odporcovia 1/ a 2/ sú spoločne a nerozdielne povinní zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 30.753,52 Eur spolu s príslušenstvom a zmluvnou pokutou vo výške 1.304,78 Eur. Odporca 1/ a odporca 2/ sú tiež spoločne a nerozdielne povinní nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 3.738,17 Eur. Rozhodcovský súd vyzval odporcu 1/ a odporcu 2/, aby sa vyjadrili k nároku uplatnenému navrhovateľom. Obdivoch riadne poučil o ich právach a o spôsobe, ako sa majú k výzve vyjadriť. Poučil ich najmä, že sú povinní vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam uvedených v návrhu, a že sú povinní označiť a pripojiť dôkazy, ktoré navrhujú vykonať. Taktiež odporcov poučil, že pokiaľ sa nevyjadrí k návrhu v lehote určenej, Stály rozhodcovský súd rozhodne na základe podaného návrhu a na základe dôkazov predložených alebo navrhnutých navrhovateľom. Odporcovia v stanovenej lehote nereagovali, ani nepožiadali o predĺženie lehoty. Z predložených dokladov rozhodcovský súd zistil, že návrh navrhovateľa je dôvodný. Vychádzal hlavne z Rámcovej kúpnej zmluvy a skutočností, že odporcovia 1/ a 2/ nereagovali na uznesenie súdu o začatí konania, ktoré boli spojené s výzvou na označenie dôkazov. Zároveň konštatoval, že odporca 1/ , ako kupujúci kúpnu cenu nezaplatil, čím si nesplnil svoju základnú povinnosť účastníka kúpnej zmluvy, keď napriek preukázateľne prevzatému tovaru za tento nezaplatil. Tiež uviedol, že nemal pochybnosti o tom, že kupujúci nesplnil oprávnenému svoju povinnosť z kúpnej zmluvy. Vzhľadom na neuhradenie kúpnej ceny vzniklo navrhovateľovi právo aj na zaplatenie dohodnutej zmluvnej pokuty, ako aj na úrok z omeškania vo výške 0,05 % denne dohodnutý v článku VI. ods. 6 VOP.

Podľa ustanovenia § 40 ods. 1 písm. c) Zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31.12.2014 (ďalej len ZoRK), účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy.

Podľa ustanovenia § 40 ods. 1 písm. j) ZoRK, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Rozhodcovské konanie je alternatívnou formou riešenia súdnych sporov, v ktorej na základe slobodnej voľby účastníkov spor rozhoduje vybraný nezávislý rozhodca. Napriek skutočnosti, že ide o konanie prebiehajúce pred súkromným rozhodcovským súdom, výsledkom je rozhodnutie, ktoré má váhu právoplatného rozhodnutia súdu a je exekučným titulom vykonateľným zákonnými prostriedkami predpokladanými v exekučnom konaní. Prenos jurisdikčných právomocí zo všeobecných súdov na rozhodcovské súdy však nie je absolútny. Účastník rozhodcovského konania má možnosť domáhať sa návrhom podaným na všeobecnom súde zrušenia rozhodcovského rozsudku za podmienok presne vymedzených v VII. časti Zákona o rozhodcovskom konaní.

Ustanovenie § 40 Zákona o rozhodcovskom konaní, ktoré vymedzuje dôvody na podanie žaloby, bolo výrazne dotknuté poslednou novelou Zákona o rozhodcovskom konaní, zákonom č. 336/2014 Z.z. Okresný súd však rozhodoval vo veci samej pred účinnosťou citovanej novely, a preto musel vyhodnotiť osobitne každý z dôvodov, pre ktoré sa navrhovateľ domáhal rozhodnutia o zrušení rozhodcovského rozsudku voči jeho osobe. Medzi stranami nebola sporná skutočnosť, že navrhovateľ, ako člen štatutárneho orgánu osobne podpísal Rámcovú kúpnu zmluvu, súčasťou ktorej boli aj VOP a v ktorej sa zmluvné strany dohodli podriať prípadné spory súvisiace so zmluvným vzťahom medzi zmluvnými stranami rozhodnutiu Stáleho rozhodcovského súdu v Banskej Bystrici. Medzi stranami ostalo sporné, či sa navrhovateľ stal zmluvnou stranou rámcovej kúpnej zmluvy, a či platne uzavrel rozhodcovskú zmluvu v zmysle § 3 a nasl. Zákona o rozhodcovskom konaní.

Odvolací súd v tejto súvislosti dospel k záveru, že okresný súd správne právne posúdil zistený skutkový stav, keď uviedol, že rozhodcovská zmluva medzi navrhovateľom a odporcom nevznikla. Ako vyplýva zo znenia Rámcovej kúpnej zmluvy zo dňa 27.1.2012, jej zmluvnými stranami sú predávajúci a kupujúci. Zo znenia zmluvy jednoznačne vyplýva, že zmluvnými stranami Rámcovej kúpnej zmluvy v pozícii predávajúceho je spoločnosť MPL TRADING, spol. s r. o. a kupujúcim VME Group, s.r.o. Navrhovateľ nie je v záhlaví Rámcovej zmluvy uvedený ako ručiteľ, ktorý sa záväzky kupujúceho zaručil a stal sa tak zmluvnou stranou. Rámcová kúpna zmluva upravuje vzájomné práva a povinnosti kupujúceho a predávajúceho, ako zmluvných strán a osobitne vymedzuje zoznam poverených osôb (štatutárov) na strane predávajúceho a kupujúceho. Podpis navrhovateľa uvedený na tejto Rámcovej kúpnej zmluve je podpisom, ktorý pripojil k pečiatke VME Group, a ktorý na zmluvu umiestnil ako štatutárny orgán spoločnosti. V zmysle ustanovenia § 13 ods. 1 Obchodného zákonníka právnická osoba koná štatutárnym orgánom, alebo za ňu koná zástupca. Z uvedeného dôvodu konanie navrhovateľa, osoby F. Q., ktorý bol štatutárnym orgánom spoločnosti VME Group, s.r.o. bolo konaním spoločnosti VME Group, s.r.o. Na konci zmluvy nie je umiestnený ani osobitný podpis fyzickej osoby navrhovateľa, ktorým by bolo potvrdené uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi fyzickou osobou F. Q. z titulu prevzatého ručiteľského záväzku a odporcom.

Aj keď je súčasťou Rámcovej zmluvy, ktorá na základe rozhodcovskej zmluvy podlieha posúdeniu rozhodcovským súdom prevzatie zabezpečovacieho záväzku treťou osobou, neznamená to, že zároveň došlo k uzatvoreniu rozhodcovskej zmluvy aj medzi touto treťou osobou, t.j. ručiteľom, ktorý je v prejednávanej veci navrhovateľ a odporcom. Zo žiadneho ustanovenia Zákona o rozhodcovskom konaní nevyplýva, že by sa rozhodcovská doložka vzťahovala aj na subjekty mimoprávneho vzťahu, v ktorom je rozhodcovskou doložkou založená právomoc rozhodcu, či stáleho rozhodcovského súdu v rozhodovaní vo veci. Pokiaľ sa aj zákon o rozhodcovskom konaní vzťahuje na práva súvisiace s prejednanou vecou, má na mysli len tie práva, ktoré vznikli medzi subjektmi rozhodcovskej doložky v súvislosti s právnym vzťahom, pre ktorý je rozhodcovská doložka dojednaná, napríklad náhrada škody plynúca z porušenia zmluvy, bezdôvodné obohatenie a podobne. Rozhodcovská doložka však nedopadá na také právne vzťahy, ktorých subjektom sú tretie osoby, ktoré s rozhodcovským konaním nevysslovili súhlas (rozhodnutie NS ČR sp.zn. 23Cdo 3958/2013 zo dňa 25.3.2014).

Zákon o rozhodcovskom konaní vyslovene vymedzuje rozhodcovskú zmluvu, ako dohodu medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo inom právnom vzťahu sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská

zmluva zaväzuje aj právnych nástupcov strán, ak to zmluvné strany v rozhodcovskej zmluve nevylúčia. Zo žiadneho ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní však nevyplýva, že rozhodcovská zmluva zaväzuje aj ručiteľov, resp. iné osoby, ktoré prevzali zabezpečovací záväzok vo vzťahu k niektorej zmluvnej strane rozhodcovskej zmluvy. Pokiaľ by konštrukcia zákona mala zahŕňať aj prípadne akcesorické zabezpečovacie záväzky, je predpoklad, že by to bolo obsahom zákona o rozhodcovskom konaní rovnako, ako je výslovne uvedené, že rozhodcovská zmluva zaväzuje aj právnych nástupcov strán, pokiaľ to strany v zmluve nevylúčia. Vzhľadom na vyššie uvedené preto okresný súd správne dospel k záveru, že navrhovateľ neuzavrel s odporcom rozhodcovskú zmluvu. Okresný súd taktiež správne dospel k záveru, že keďže rozhodcovská zmluva nevznikla, nie je možné dovolávať sa jej neplatnosti podľa § 40 ods. 1 písm. c) ZoRK.

Okresný súd tiež správne uviedol, že v danom prípade nevznikol dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku ani podľa § 40 ods. 1 písm. j) ZoRK, nakoľko navrhovateľ konal pri podpisovaní Rámцovej kúpnej zmluvy, ako štatutárny zástupca obchodnej spoločnosti, ktorá bola kupujúcim, teda nemá postavenie spotrebiteľa. Pojem spotrebiteľa je totiž upravený v § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, v § 2 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb., ako aj v Smernici EÚ č. 93/13/EHS, z ktorých vyplýva, že spotrebiteľom je len fyzická osoba, ktorá buď nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, alebo osoba ktorá nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania. Z vykonaného dokazovania je však jednoznačne preukázané, že navrhovateľ konal pri podpise Rámцovej kúpnej zmluvy za spoločnosť kupujúceho v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, teda sa nemôže dovolávať svojho postavenia, ako spotrebiteľa. Z uvedeného dôvodu sa nemôže navrhovateľ domáhať neplatnosti rozhodcovského rozsudku ani z tohto dôvodu.

Odvolací súd dopĺňa, že navrhovateľ si síce uplatnil na súde návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku v zákonom stanovenej lehote podľa § 41 ods. 1 ZoRK, avšak uviedol, že sa domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku len podľa § 40 ods. 1 písm. c) a j) ZoRK. Nakoľko 30-dňová lehota odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku je prekluzívnou lehotou, nie je možné zo strany navrhovateľa po uplynutí tejto doby rozširovať dôvody, na základe ktorých sa domáha zrušenia rozhodcovského rozsudku. Všeobecný súd teda môže len skúmať, či boli splnené základné podmienky pre prejednanie a rozhodnutie veci v rámci rozhodcovského konania len z dôvodov, ktorých sa navrhovateľ o zrušení rozhodcovského rozsudku dovoláva.

Odvolací súd sa tiež stotožňuje s názorom prvostupňového súdu, že súd nie je oprávnený posudzovať rozhodcovský rozsudok z hmotnej stránky, a preto správne nevyhodnocoval, či navrhovateľ platne prevzal samotný ručiteľský záväzok. V konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku totiž všeobecný súd posudzuje výlučne splnenie procesných podmienok v zmysle § 40 Zákona o rozhodcovskom konaní.

K námietke navrhovateľa vznesenej v podanom odvolaní, že namieta postup rozhodcovského súdu, ktorý doručoval zásielky odporcom v rozhodcovskom konaní fikciou doručenia, odvolací súd uvádza, že z predloženého spisu rozhodcovského súdu SR 245/2012 má za preukázané, že rozhodcovský súd doručoval odporcom zásielky, a to odporcovi 1/ do sídla zapísaného v obchodnom registri a odporcovi 2/ do miesta trvalého bydliska, pričom zásielky sa rozhodcovskému súdu vrátili s poznámkou pošty, že adresát zásielky v odbernej lehote neprevzal. Nakoľko je doručovanie rozhodnutí upravené v Občianskom súdnom poriadku, umožňuje to v prípade neprevzatia zásielky za splnenia zákonom stanovených podmienok považovať zásielky za doručené, čo sa stalo aj v tomto prípade. Bolo povinnosťou odporcov v rozhodcovskom konaní si zásielky preberať, a pokiaľ tak neurobili a preberaniu zásielok sa vyhýbali, nemôže byť takéto konanie na ujmu navrhovateľa v rozhodcovskom konaní. Z tohto dôvodu považoval aj túto námietku navrhovateľa odvolací súd za nedôvodnú.

Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok v zmysle § 219 ods. 1, 2 O.s.p., ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p., § 151 ods. 1 O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p. Odporca mal v odvolacom konaní úspech v celom rozsahu, preto mu súd priznal uplatnenú náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vyčíslenú vo výške 84,31 Eur, nakoľko mu vznikol nárok na trovy právneho zastúpenia v sume 87,50 Eur, t.j. za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k odvolaniu vo výške 64,53 Eur (§ 13 ods. 1 písm. c) Vyhlásky

655/2004 Z.z.), jeden krát 8,39 Eur režijný paušál (§ 16a ods. 3 vyhlášky) a 20 % DPH (§ 18 ods. 3 vyhlášky). Keďže si odporca uplatnil trovy právneho zastúpenia v sume nižšej, na aký mu vznikol nárok, odvolací súd mu priznal sumu ním požadovanú.

Rozsudok bol jednohlasne schválený členmi senátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.